

Име на защитената зона: Злато поле

Код по Натура: BG0002103

Описание на района на проучване

Защитена зона Злато поле се намира на няколко километра от Димитровград, южно от едноименното село. На юг граничи с железопътната линия за Свиленград и със село Райново. Мястото е най-голямата влажна зона с естествен произход по поречието на Марица. Включва старо речно корито на Марица с няколко водоема, тръстикови масиви, самата река и острови по нея, пасища, земеделски земи и околните площи с обраствания от върби и крайречна растителност. Малки петна от дъбови гори се срещат в близост до мъртвицата. Зоната представлява мъртвица на р. Марица и е най-голямата естествена влажна зона по поречието на р. Марица. Зоната граничи с р. Марица, като е отделена от нея с дига. Част от зоната (21%) е обявена за ЗТ според Закона за защитени територии (2001 год.). В изследваната територия са установени няколко основни местообитания – с най-голямо покритие са земеделските земи, засети основно с едногодишни житни култури (пшеница, царевица, слънчоглед) и една малка част (основно в западната част на ЗТ и извън ЗТ) са засети с плодове и зеленчуци (дини, пъпеши, царевица, лук, домати, картофи и други). Една част от територията (основно около северния край на дигата на р. Марица) включва изоставени обработваеми площи превърнали се в затревени площи, обрасли с единични храсти. Една съществена част от територията е горски фонд – около водните площи на мъртвицата и най-вече покрай реката и в островите горите са естествени заливни гори, съставени основно от влаголюбиви дървета и храсти (топола, дъб, върба и други). В зоната е осъществявано и залесяване с хибридна топола, като плантацията не е в добро състояние, поради неизяснени причини. Западния ръкав на мъртвицата се използва като зона за рекреация и спортен риболов.

В обхвата на проучването на гнездовата орнитофауна, през м. юни 2012 г. са обследвани 5 пробни площадки (UTM 1x1 km квадрата), които влизат в състава на 1 UTM 10x10 km квадрат. Направени са общо 221 броя орнитологични наблюдения.

Резултати от проучването на орнитофауната

В хода на проучването и картирането на гнездовата орнитофауна, през 2012 г. в защитената зона са установени общо над 632 индивида от 57 вида, представители на орнитофауната.

Само за един вид (*Tringa nebularia*), не е установен статуса му, като вероятно се касае за неразмножаващите се индивиди. Потвърдено е гнезденето в защитената зона на двойки: черна каня, осояд, обикновен мишелов, керкенец, тръстиков блатар, земеродно рибарче, речна рибарка, черночела и червеногърба сврачки. Като нов вид за района може да се отбележи белочела сврачка с минимум 2 двойки. Потвърдено е присъствието на смесена чаплова колония. В колонията гнездят 22 двойки сиви чапли, 14 двойки нощни чапли и 1 двойка малки бели чапли. Колонията е разположена върху тополови дървета на остров в източния ръкав на мъртвицата. Със численост от 1 двойка е регистриран и малкия воден бик. Установени са 2 колонии на пчелояди (съответно 24 и

60 гнездови дупки). Важно е да се отбележи че в границата на ЗТ има поставени над 250 изкуствени гнездилици за различни видове птици, като тези за синявици са с висока степен на заетост (минимум 7 двойки). Открито е и гнездо на сокол орко в близост до чапловата колония. Установено е гнездене на белоока потапница (1 двойка), а като новогнездящи за района са регистрирани лиска, малък гмурец, торбогнезден синигер, среден и малък пъстър кълвачи. Установен е ловуващ в границите на защитената зона – белоопашат мишелов, който вероятно гнезди в близост.

От 15 вида птици чиито гнездови популации и местообитания са предмет на опазване в зоната, в обхвата на проучването са регистрирани 8 вида птици (Таблица 45). Важно е да се посочи че през 2012 г. е регистрирано гнездене на 2 вида (нощна чапла и малка бяла чапла), които са предмет на опазване в зоната, но към 2007 г. за тях не е регистрирано гнездене. В тази връзка се препоръчва актуализация на стандартния Natura 2000 формуляр за защитената зона по отношение на гнездовия статус на тези два вида. Също така през 2012 г. в защитената зона е регистрирано гнездене на 2 вида (белочела сврачка и градинска овесарка) включени в Приложение 2 на закона за биологичното разнообразие, които не са предмет на опазване в зоната. В тази връзка се препоръчва актуализиране на стандартния Natura 2000 формуляр за защитената зона, като се добавят посочените два вида.

Таблица 45. Установени видове обект на опазване в защитената зона през 2012 г. и данни за видовете предмет на опазване към 2007 г.

Вид	Численост на гнездовата популация (дв.) Оценка 2007	Данни от пробни площадки – проучване 2012 (дв)	Бележки
Малък воден бик <i>Ixobrychus minutus</i>	2-5	1	
Нощна чапла <i>Nycticorax nycticorax</i>	-	14	Актуализиране на стандартния Natura 2000 формуляр на база данните за вида от 2012 г.
Малка бяла чапла <i>Egretta garzetta</i>	-	1	Актуализиране на стандартния Natura 2000 формуляр на база данните за вида от 2012 г.
Черен щъркел <i>Ciconia nigra</i>	1-2	0-1	
Белоока потапница <i>Aythya nyroca</i>	0-3	1	
Осояд <i>Pernis apivorus</i>	1	1	
Черна каня <i>Milvus migrans</i>	1	1	
Орел змияр <i>Circaetus gallicus</i>	1		
Тръстиков блатар <i>Circus aeruginosus</i>	1	1	
Късопръст ястреб <i>Accipiter brevipes</i>	1	-	
Малък креслив орел <i>Aquila pomarina</i>	1	-	
Речна рибарка <i>Sterna hirundo</i>	1-3	0-1	
Земеродно рибарче <i>Alcedo atthis</i>	1-2	1-2	
Синявица <i>Coracias garrulus</i>	1-2	7	Актуализиране на стандартния Natura 2000 формуляр на база данните за вида от 2012 г.
Сирийски пъстър кълвач <i>Dendrocopos syriacus</i>	1-2	-	
Червеногърба сврачка <i>Lanius collurio</i>	15-30	2-3	
Черночела сврачка <i>Lanius minor</i>	4-5	1	

Бележки върху състоянието на местообитанията

Не са регистрирани отрицателни изменения в състоянието на местообитанията в зоната. В тази връзка цялостното състояние на местообитанията на видовете предмет на опазване може да бъде определено като добро.

Установени заплахи

В обхвата на проучването не са отчетени директни заплахи за видовете птици, освен малко по площ незаконно сметище, разположено в зоната, намираща се в непосредствена близост до селото.

Снимков материал

Снимка 55 Крайречни местообитания в ЗЗ „Злато поле“

Снимка 56 Земеделски площи в ЗЗ „Злато поле“